

**6 липня 1885 року —
перша успішна вакцинація
людини проти сказу**

Саме в цей день **Луї Пастер** провів успішну вакцинацію людини від сказу, врятувавши життя 9-річному хлопчику, якого вкусив скажений пес.

Сказ — зооноз номер один, одна з найдраматичніших та небезпечних летальних вірусних інфекцій, спільних для людини і тварин.

Нозоареал сказу в світі має глобальний характер, проте роль окремих видів тварин у ньому неоднороззначна. В Європі у 84 % країн головну роль джерела і резервуара інфекції відіграють дикі м'ясоїдні тварини, головним чином лисиці. Інфекції епізооти, підтримувані лисицями, сформувалися після 40-х років минулого століття, переважно, на території Східної Пруссії та в районі дельти Волги.

Незважаючи на обмежувальні заходи, лисичий сказ, просуваючись зі швидкістю 30 — 60 км за рік, до кінця 1960-х років охопив величезну територію Європи — від Польщі до Франції. Одночасно поширення цієї інфекції відбувалось і на території України. Розвиток епізоотії сказу відбувався в Україні так само, як і в країнах Західної та Центральної Європи.

В основі програми боротьби зі сказом природного типу в 1960—70 роках було покладено заходи, спрямовані на зниження щільності популяції лисиць як основного джерела збудника інфекції.

Упродовж останніх 20 років було запропоновано низку модифікованих вакцин із живих вірусів, але тільки сім із них виявилися придатними для використання в польових умовах (ERA, SAD — Bern, SADB19, Внуково—32, SADP5/88, SAG1, SAG2).

**10 серпня 1500 року —
португальський мореплавець
Діогу Діаш відкрив острів
Мадагаскар**

Держава **Мадагаскар** розташована на однойменному острові в південно-західній частині Індійського океану і на дрібних довколишніх островах Нусі-бе, Сент-марі тощо. Мадагаскар є четвертим за величиною островом на планеті — 596 тис. кв. км (після Гренландії, Нової Гвінеї і Калімантану). Столиця — м. **Антананаріву** (близько 1,2 млн. жителів).

Населення — 14,5 млн. осіб. Державна мова: малага, французька. Державне свято: День незалежності (26 червня, від 1960 р.). Грошова одиниця: франк малаги. Член ООН від 1960 р., ОАЕ та ін.

Транспортна мережа — 50 тис. км. автодоріг, 868 км. залізниць. У країні — 58 аеропортів, близько 20 морських портів (найбільший — *Таматав*).

Переважає частина населення — малагасійці, які поділяються на 18 етнічних груп: мерина, бецилелу, сакалава, бецимисарака та інші, які говорять мовою малаги (французькою розмовляють близько 25% малагасійців). Також проживають коморці (бл. 25 тис.), французи (бл. 20 тис.), індійці, пакистанці та китайці.

Вважається, що етнос малагасійців має змішане афро-азіатське походження. Так, з Африки на Мадагаскар були привнесені традиції скотарства і ткацтва, завезена культура бавовни, з Азії — рис, лопата ангаді, пироги з балансиром. Вплив обох континентів зумовила своєрідність духовної культури малагасійців: обряди "перевертання" померлих — *фамадихана* (Азія) і спілкування з духами — *трумба* або *билу* (Африка), африканські барабани і струнно-щипковий інструмент індонезійського походження — *валиха*. На острові існує цікава традиція: перед тим, як одружитися, наречений виголошує промову на честь своєї нареченої; Проте, якщо промова не задовольнить слухачів, він сплачує штраф і починає промову спочатку.

Вагомим є також арабський внесок у культуру малаги, зокрема у мистецтві виготовлення паперу і написання книг (аж до початку XIX ст. мовою малаги писали за допомогою арабської графіки). Прийоми ворожіння *сікіді*, астрологічна система *вінтана*, місячний календар, назви місяців і днів тижня також прийшли на острів від арабів.

Рівень письменності малагасійців становить 49 % (перша школа з'явилася в 1818 р.). У 1902 р. тут було засновано першу в Африці Академію наук.

Великі надії держави пов'язані з розвитком зокрема екотуризму. Туристів приваблює природа, що надає багатющі можливості як для відпочинку (підводне плавання серед красивих рифів островів Нусі-бе, Сент-марі і під Тулеаром), так і для екстремального туризму: спелеологія, подорожі вздовж узбережжя на пирогах, екзотичні гірські краєвиди. На острові збереглися і вижили багато видів рослин і тварин, які зникли на інших територіях планети.

Поєднання тропічного клімату і складного рельєфу робить природу надзвичайно різноманітною. На сході і півночі острова переважають вологі тропічні ліси, на заході — савани, які на південь переходять у напівпустелі. Серед ендеміків рослинного миру — сім видів баобабів, орхідеї, равенала; серед тварин — лемур, хамелон, промениста черепаха, безліч метеликів, а також селаканта — рідкісна кистепера риба, що до цього часу зустрічається у водах Мозамбікської протоки.

Близько 50 % населення Мадагаскару сповідує традиційні релігії (культ предків), 40 % — християнство (в основному католики і протестанти), 5 - 7% — іслам.

Мадагаскар — парламентська республіка. Виконавча влада належить президентові і прем'єр-міністрові, законодавча — парламенту, який складається з національних зборів і сенату.

Підготувала **Наталія Чернова**